

cvičenie č.4

MEDZINÁRODNÉ FINANCIE

Ing. Zuzana Čierna

Medzinárodný menový systém

(International Monetary System)

- štruktúra, prostredníctvom ktorej sa uskutočňujú menové kurzy, uskutočňujú medzinárodné finančné a kapitálové toky a vyrovnávajú platobné bilancie. Ide o všetky nástroje, inštitúcie a dohody, ktoré formujú svetové menové a peňažné trhy.

Menový kurz

(Foreign Currency Exchange Rate) - cena jednej meny vyjadrená v jednotkách inej meny alebo komodity (zlato, striebro).

Systém fixných kurzov (Fixed Rate) alebo **Systém riadeného menového kurzu** (Managed Exchange Rate Regime) - ak vláda krajiny reguluje menový kurz.

Voľne plávajúci kurz (Floating) - ak vláda krajiny neovplyvňuje menový kurz alebo jeho hodnotu.

- **Spotový menový kurz** (Spot Exchange Rate)
 - menový kurz určený na vyrovnanie dodávky v priebehu 1 až 2 dní pri medzibankových transakciách.
- **Termínový menový kurz** (Forward Rate)
 - predstavuje cenu, ktorá sa použije pre dodávku v budúcnosti. Termínový menový kurz sa využíva pri termínových kontraktoch.

- **Termínová prémie alebo diskont**

(Forward Premium/Discount) – percentuálny rozdiel medzi termínovým a pohotovým menovým kurzom.

Výpočet diskontu/prémie:

$$\frac{FR - SR}{SR} * \frac{360}{SR} * 100$$

- **Devalvácia** (Devaluation of Currency)
 - hovorí o poklese výmennej hodnoty meny, ktorá je odvodená od zlata alebo inej meny, o jej znehodnotení
 - /opakom je revalvácia (Revaluation of Currency)/
- **Depreciácia** (Depreciation of Currency)
 - zoslabenie; vyjadruje pokles výmennej hodnoty voľne plávajúcej meny
 - /opakom je - apreciácia (Appreciation of Currency) - posilnenie/

História medzinárodného menového systému

- Zlatý štandard (1876 - 1913)

V minulosti sa zlato používalo ako prostriedok výmeny a uchovania hodnoty. **Štandard zlatej mince**, ako medzinárodný peňažný systém, ktorý bol založený na voľnej výmene bankoviek za zlato, na obehu plnohodnotných mincí a na pružnom prispôbovaní vnútornej cenovej hladiny zmenám vo vývoji hodnoty zlata, bol prijatý v západnej Európe v r. 1870, v USA v r. 1879. (Existoval voľný a neriadený pohyb zlata).

- Obdobie rokov 1914 - 1943

Počas 1. sv. vojny väčšina krajín zrušila štandard zlatej mince. Kríza v r. 1929 - 1933 ukončila pokusy o obnovenie zlatého monetarizmu.

- Bretton-woodsky menový systém (1944)

- vznikol na konferencii v Bretton-Woods, v New Hampshire (rozhodujúcu úlohu v tomto systéme mal USD); a vznikli 2 nové inštitúcie (IMF, IBRD).

- Fixné menové kurzy (1945 - 1973)

- Postupne sa zaviedla vonkajšia vymeniteľnosť národných mien. Vo väčšine vyspelých krajín sa zaviedol systém fixných menových kurzov alebo kurzov s limitovanou osciláciou. V r. 1971 USA zrušilo vymeniteľnosť USD za zlato.

- Menové kurzy od roku 1973 po súčasnosť

- Kingstonský menový systém (r. 1976): znížila sa úloha zlata; nesplnili sa predstavy o úlohe SDR ako hlavného rezervného prostriedku; fixné kurzy boli nahradené voľne plávajúcimi; parita mien sa určovala vo vzťahu k SDR, euru a iným košom mien.

MMF klasifikuje menové systémy do 8 skupín:

1. Výmenný systém bez oddelenia zákonného platidla
2. Systém menových rád (Currency Board Arrangements)
3. Ostatné zmluvne fixne stanovené systémy
4. Systém stanovenia výmenných kurzov v rámci horizontálneho pásma
5. Systém fixných kurzov s postupným prispôsobovaním
6. Systém výmenných kurzov vnútorne prispôbovaný
7. Systém riadeného floatingu
8. Systém voľne plávajúceho menového kurzu

**Ďakujem za
pozornosť !**